

Η προστασία της πνευματικής ιδιοκτησίας κατά το ουσιαστικό δίκαιο

Ευάγγελος Χατζίκος
Πρόεδρος Πρωτοδικών

Βασικές Έννοιες

- ▶ Άρθρο 1 § 1 ν. 2121/1993
- ▶ Οι πνευματικοί δημιουργοί με τη δημιουργία του έργου, αποκτούν πάνω σ' αυτό πνευματική ιδιοκτησία, που περιλαμβάνει, ως αποκλειστικά και απόλυτα δικαιώματα, το δικαίωμα της εκμετάλλευσης του έργου (περιουσιακό δικαίωμα) και το δικαίωμα της προστασίας του προσωπικού τους δεσμού προς αυτό (ηθικό δικαίωμα).

άρθρο 2 Αντικείμενο δικαιώματος

- ▶ § 1 Ως έργο νοείται κάθε πρωτότυπο πνευματικό δημιούργημα λόγου, τέχνης ή επιστήμης, που εκφράζεται με οποιαδήποτε μορφή, ιδίως ...
- ▶ § 4 Η προστασία του παρόντος νόμου είναι ανεξάρτητη από την αξία και τον προορισμό του έργου, καθώς και από το γεγονός ότι το έργο προστατεύεται ενδεχομένως και από άλλες διατάξεις.
- ▶ § 5 Η προστασία του παρόντος νόμου δεν εκτείνεται σε επίσημα κείμενα με τα οποία εκφράζεται η άσκηση πολιτειακής αρμοδιότητας και ιδίως σε νομοθετικά, διοικητικά ή δικαστικά κείμενα, καθώς και στις εκφράσεις της λαϊκής παράδοσης, στις ειδήσεις και στα απλά γεγονότα ή στοιχεία.

Άρθρο 3 Το περιουσιακό δικαίωμα

- ▶ 1. Το περιουσιακό δικαίωμα δίνει στους δημιουργούς **ιδίως** την εξουσία (δικαίωμα) **να επιτρέπουν ή να απαγορεύουν**:
 - ▶ α) Την **εγγραφή** και την άμεση ή έμμεση, προσωρινή ή μόνιμη **αναπαραγωγή** των έργων τους
 - ▶ β) Την **μετάφραση** των έργων τους
 - ▶ γ) Τη **διασκευή**, την **προσαρμογή** ή άλλες **μετατροπές** των έργων τους
 - ▶ δ) την **διανομή** στο κοινό
 - ▶ ε) Την **εκμίσθωση** και τον **δημόσιο δανεισμό**
 - ▶ στ) Την **δημόσια εκτέλεση** των έργων τους
 - ▶ ζ) Την **ραδιοτηλεοπτική μετάδοση ή αναμετάδοση** των έργων τους στο κοινό
 - ▶ η) Την **παρουσίαση στο κοινό** των έργων τους καθώς και να καθιστούν προσιτά τα έργα τους στο κοινό κατά τρόπο ώστε οποιοσδήποτε να έχει πρόσβαση στα έργα αυτά, όπου και όταν επιλέγει ο ίδιος
 - ▶ θ) Την **εισαγωγή** αντιτύπων των έργων τους που παρήχθησαν στο εξωτερικό

άρθρο 4 Το ηθικό δικαίωμα

- ▶ § 1. Το ηθικό δικαίωμα δίνει στο δημιουργό ιδίως τις εξουσίες:
- ▶ α) της **δημοσίευσης**
- ▶ β) της **αναγνώρισης της πατρότητάς του** πάνω στο έργο
- ▶ γ) της **περιφρούρησης της ακεραιότητας** του έργου
- ▶ δ) της **προσπέλασης** στο έργο του
- ▶ ε) της **υπαναχώρησης** από συμβάσεις μεταβίβασης του περιουσιακού δικαιώματος ή εκμετάλλευσής του ή άδειας εκμετάλλευσής του

ΤΟ ΑΡΧΙΚΟ ΥΠΟΚΕΙΜΕΝΟ ΤΟΥ ΔΙΚΑΙΩΜΑΤΟΣ

- ▶ άρθρο 6 Αρχικός Δικαιούχος
- ▶ § 1. Αρχή του δημιουργού
- ▶ § 2. Αρχή της πρωτογενούς κτήσης

- ▶ άρθρο 8 Έργα μισθωτών
- ▶ άρθρο 7 Έργα συνεργασίας, συλλογικά και σύνθετα
- ▶ Άρθρο 9 Οπτικοακουστικά έργα
- ▶ Άρθρο 10 Τεκμήρια
- ▶ Άρθρο 11 Αρχικοί δικαιούχοι κατά πλάσμα

ΜΕΤΑΒΙΒΑΣΗ, ΕΚΜΕΤΑΛΛΕΥΣΗ, ΑΣΚΗΣΗ

- ▶ Μεταβίβαση
- ▶ Συμβάσεις και άδειες εκμετάλλευσης
- ▶ Άρθρο 13 § 3 εδ. τελ. ν. 2121/1993: «Όταν υπάρχει σύμβαση ή άδεια εκμετάλλευσης ο αντισυμβαλλόμενος νομιμοποιείται, εφόσον δεν υπάρχει αντίθετη συμφωνία να ζητεί, στο δικό του όνομα, τη δικαστική προστασία των εξουσιών, που ασκεί από παράνομες προσβολές τρίτων».
- ▶ Άρθρο 14 **έγγραφος τύπος των δικαιπρασιών**
- ▶ Άρθρο 17 Μεταβίβαση του υλικού φορέα

Περιορισμοί του δικαιώματος άρθρα 18 επ. ν. 2121/1993

- ▶ Le livre, comme livre, appartient à l'auteur, mais comme pensée, il appartient - le mot n'est pas trop vaste - au genre humain. Toutes les intelligences y ont droit. Si l'un des deux droits, le droit de l'écrivain et le droit de l'esprit humain, devait être sacrifié, ce serait, certes, le droit de l'écrivain, car l'intérêt public est notre préoccupation unique, et tous, je le déclare, doivent passer avant nous (*απόσπασμα από την εναρκτήρια ομιλία του Βίκτωρος Ουγκώ στο Διεθνές Λογοτεχνικό Συνέδριο στις 7 Ιουνίου 1878*)
- ▶ «περιορισμοί» και «εξαιρέσεις»
- ▶ συσταλτική ερμηνεία
- ▶ Λειτουργούν ως ενστάσεις
- ▶ Γενική ρήτρα του άρθρου 28Γ ν. 2121/1993 (έλεγχος των τριών βημάτων)

Άρθρο 45Α

Δικαίωμα ειδικής φύσης του κατασκευαστή βάσης δεδομένων

- ▶ ειδικής φύσεως (sui generis) δικαίωμα
- ▶ έννοια βάσεως δεδομένων (συλλογή «ανεξάρτητων στοιχείων», συστηματική ή μεθοδική διευθέτησή τους)
- ▶ Δεν απαιτείται πρωτοτυπία, αλλά η απόκτηση, ο έλεγχος ή η παρουσίαση του περιεχομένου τους πρέπει να καταδεικνύουν ουσιώδη ποιοτική ή ποσοτική επένδυση
- ▶ Εξαγωγή/επαναχρησιμοποίηση
- ▶ Δυνατότητα αντικειμενικής σώρευσης με βάση στηριζόμενη στο δικαίωμα του δημιουργού βάσεως δεδομένων

Συγγενικά Δικαιώματα

άρθρα 46 επ. ν. 2121/1993

- ▶ Περιοριστική απαρίθμηση
- ▶ διαπλάσσονται ως απόλυτα και αποκλειστικά είτε ως ενοχικής φύσεως (δικαιώματα «ανταποδόσεως» ή «οικονομικής κατά κύριο λόγο φύσεως»)
- ▶ Παραδείγματα:
 - ▶ α) παραγωγοί φωνογραφημάτων
 - ▶ - άρθρο 47 § 1 ν. 2121/1993 (απόλυτο και αποκλειστικό)
 - ▶ - άρθρο 49 § 1 ν. 2121/1993 (ενοχικής φύσεως)
 - ▶ β) ερμηνευτές ή εκτελεστές καλλιτέχνες
 - ▶ - 46 § 2 ε' ν. 2121/1993 ραδιοτηλεοπτική μετάδοση υλικού φορέα με παράνομη εγγραφή της ερμηνείας ή εκτέλεσης (απόλυτο και αποκλειστικό)
 - ▶ - 49 § 4 ν. 2121/1993 ραδιοτηλεοπτική μετάδοση υλικού φορέα με νόμιμη εγγραφή της ερμηνείας ή εκτέλεσης (ενοχικής φύσεως)
- ▶ Περιορισμένη αναγνώριση ηθικού δικαιώματος μόνο στους καλλιτέχνες (άρθρο 50)

Προσβολή Δικαιώματος άρθρα 63Α επ. ν. 2121/1993

- ▶ Έννοια προσβολής πνευματικής ιδιοκτησίας ή συγγενικού δικαιώματος
- ▶ Αστικές κυρώσεις
- ▶ α) αναγνώριση δικαιώματος
- ▶ β) άρση της προσβολής ή/και παράλειψη αυτής στο μέλλον
- ▶ γ) αποζημίωση (τριπλός υπολογισμός ζημίας)
- ▶ δ) ηθική βλάβη
- ▶ ε) δημοσιότητα αποφάσεων (άρθρο 66Γ ν. 2121/1993)
- ▶ στ) πλήρη απόδοση δικαστικών εξόδων (άρθρο 63Β ν. 2121/1993)